

Inleiding Dep Studerenden over Schepping, Genesis 1 enz

Beginnen bij het begin

- Gen 1:1 *In den beginne schiep God den hemel en de aarde*
Onze eerste vraag moet zijn: Kennen wij deze God met een persoonlijke geloofskennis
Wat wordt er veel over Gods schepping gesproken door mensen
 - die God niet kennen en niet begeren te kennen
 - die in hun onderzoek geen rekening willen houden met God, omdat de wetenschap moet voldoen aan controleerbare voorwaardenWat een verschillend uitgangspunt hebben we dan
→ Bijbelse spreken en overdenken van de schepping leidt op tot
 - de Schepper
 - de verheerlijking van de Schepper ≡ Ps 104:1, 34
- Joh 1:1: In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God → Belijdenis over de Zoon van God: kennen wij Hem?
- Heb 11:3: Door het geloof verstaan wij dat de wereld door het woord Gods is toeberaid
→ Geloven wij waarlijk dat het scheppen het spreken Gods inhield
- Twaalf Artikelen: Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper...
- Nederlandse Geloofsbelijdenis art 14
- Calvijn: enkele citaten

Nieuwe editie van Calvijns Institutie is uit → Hier spreekt een scherpzinnig geleerde met een zeer groot verstand die door God nederig is gemaakt (subito conversio ad docilitatem)
→ jullie hebben toch wel de plicht het te lezen

- Geen mens zal ooit voldoende geraakt en doordrongen worden door kennis van zijn onbeduidendheid, als hij zich niet eerste geplaagd heeft tegenover de majesteit van God (I, 1.3)
 - Toch wordt niemand door een gebrek aan kennis op wetenschappelijk gebied ervan weerhouden om de bijzonder grote kunstvaardigheid in Gods werken te zien, en dat moet hem wel vervullen van bewondering voor Hem Die deze werken tot stand bracht (I, 5.2)
 - Hierop slaan de lofprijzingen van Gods macht naar aanleiding van de sprekende blijken ervan in de natuur, die we op vele plaatsen aantreffen, maar vooral in het boek Job en bij Jesaja (I, 5.6)
- TP is dit in ons leven gebeurd?
- En inderdaad, hoeveel glans Gods heerlijkheid ook verspreidt, er is nauwelijks een op de honderd mensen die haar echt ziet (I, 5.8)

Hadden de mensen in vroeger tijden het gemakkelijker? Geen Darwin, geen natuurwetenschappen, geen overweldige hoeveelheid constatering met 'dwingende' conclusies?

- In zekere zin wel, hoewel zij ook voor soms moeilijke vraagstukken stonden vanuit de Griekse filosofie
- Toch heeft Herman Bavinck gelijk gehad toen hij in 1919 schreef "Schepping of ontwikkeling", 7: Indien wij ons niet bedriegen in de tekenen der tijden zal de 20^e eeuw aan wier ingang we staan, getuige zijn van een ontzaglijke worsteling der geesten. Er is een conflict gekomen tussende oude en de nieuwe wereldbeschouwing. Want de mensheid heeft de reusachtige poing ondernomen om de ganse wereld om alle dingen in hun oorsprong, wezen en einde zuiver en strikt wetenschappelijk, gelijk men het noemt, te verklaren, dat is zonder God.
Zo komt dan straks, ten diende toe doorgedacht en consequent op alle terrein des levens toegepast, de nieuwe wereldbeschouwing tegenover de oude de staan, dat is de godsdienstloze tegenover de christelijke, de atheïstische tegenover de theïstische; de wereldbeschouwing der ontwikkeling tegenover die der scheping.

Juist door de wetenschappen kun je je geweldig in klem voelen

- Als ik een gezond verstand van de Heere heb gekregen en belangstelling voor de biologie, geologie, astronomie, fysica
 - moet ik mijn verstand dan uitschakelen als ik de Bijbel lees?
 - moet ik mezelf buiten de wetenschap plaatsen door koppig ouderwetse standpunten vast te houden die aantoonbaar achterhaald zijn?
 - moet ik tegen beter weten in vasthouden aan een traditionele uitleg van de Bijbel?
- Als je dan zelf de Bijbel leest –dat hoop ik wel– en je hoort hoe een ouderling op catechisatie de leer van de schepping uitlegt, dan loop je ondertussen wel een gevaar
 - denken: als die ouderling wist wat ik weet, zou hij anders spreken
 - denken: de kerk moet hoognodig standpunten herzien om mij vast te houden
- Het behoort tot onze belijdenis dat we verduisterd zijn in het verstand. Het is een schriftuurlijke waarheid dat de natuurlijke mens niet verstaat de dingen die des Geestes Gods zijn (hebben we het ook beleefd) → maar dat betekent toch niet dat ik mijn verstand niet mag gebruiken

Ondertussen zijn de argumenten krachtig

- Astronomie: de kosmos is 14 miljard jaar geleden uit niets tot wording gekomen
- Geologie: bergketens zijn gevormd door miljoenen jaren werking in de aardkorst
- Biologie: alle levensvormen hangen met elkaar samen, de details van het DNA laten zien dat verschillende levensvormen uit elkaar zijn ontstaan in een proces van langzame evolutie

Een vaak gehoord argument is dat Gods openbaring in de natuur de Schrift niet tegenspreekt, dus moeten ze met elkaar in harmonie te brengen zijn

- Ook nu is weer van belang: op welke manier gaan we te werk
 - jonge enthousiaste wetenschappers lopen het gevaar Gods algemene openbaring in de natuur en Gods bijzondere openbaring in de Schrift op één lijn te zetten
 - Echter, de schepping kan slechts in het licht van Gods Woord verstaan worden
 - Echter, Gods openbaring in de schepping is nog wat anders dan de uitkomsten van wetenschappelijke modellen

→ C. Dekker gaat te ver als Hij stelt dat God verschillende bronnen heeft gegeven voor een antwoord op de vraag hoe Hij de wereld schiep: De Bijbel en de wetenschap
→ Vanuit de gegevens in de wetenschap komt hij tot de conclusie dat Genesis 1 niet bedoeld is als een historisch verslag → merkwaardig hoe niet-theologen dat zo gemakkelijk vaststellen
+ er is een overschatting van de wetenschap door de idee dat de wetenschap zichzelf corrigeert en dus eigenlijk boven de kritiek uitgroeit

Laten we opnieuw luisteren naar Calvijn om een juiste houding te vinden

→ Calvijn: Het is daarom de moeite waard te overwegen of de Heere Zich in de Schrift aan ons voorstelt op een manier die overeenkomst met het beeld van Hem dat wij eerder in Zijn werken geschetst zagen (I,10.1)

→ Calvijn: Jesaja heeft volkomen gelijk als hij de vereerders van valse goden kortzichtigheid verwijt, omdat zij uit de grondslagen van de aarde en de omloop van de hemelen niet geleerd hebben wie nu de ware God is (I,14.1)

→ Calvijn: Het is dan ook van belang dat wij een meer persoonlijke kennis van Hem verkrijgen, want anders blijven wij altijd in onzekerheid verkeren. Daarom besloot God de geschiedenis van de schepping te laten beschrijven; in gelovig vertrouwen daarop zou de kerk geen ander God meer behoeven te zoeken dan die door Mozes als de Bouwmeester en Grondlegger van de wereld voorgesteld wordt (I,14.1)

Diverse oplossingen worden aangedragen

Creationisme

- Heeft in het verleden wellicht een te simpele en tegelijkertijd stellige voorstelling van zaken gegeven → retoriek zij verre van ons
- Heeft weinig krediet in de wereld van de wetenschap. Het aantal creationistische wetenschappers is zo minuscuul klein dat het wel zeer bijzonder zou zijn als zij het bij het recht eind hebben → metingen en conclusies worden zo door en door onderzocht en zo nodig onderuit gehaald dat het geen zin heeft om 'de wetenschap' tegen te spreken
- Tegelijkertijd is het opvallend dat het evolutionisme ook iets krampachtig dwangmatig heeft → een openlijk uitgesproken voorkeur voor het creationisme brengt een wetenschappelijke carrière in gevaar.
- Serieuze creationistische onderzoeken lijken genegeerd te worden
 - wij hebben in elk geval de plicht om er grondig en met voorkeur kennis van te nemen

Verbinding Christelijk geloof en evolutie door de evolutietheorie toe te laten binnen de theologie → T.A. Smedes God én Darwin. Geloof kan niet om evolutie heen

Theïstisch evolutionisme

- lijkt terrein te winnen onder christelijke wetenschappers als C. Dekker, maar ook W.J. Ouweneel
- lijkt acceptabeler te worden binnen een postmoderne klimaat, waarin vaststaande waarheden niet zo belangrijk meer zijn → Ouweneel noemt zich een "kosmologisch agnost" en vindt dat niet zo erg
- Wat win je?
 - Je kunt op een gerespecteerde manier wetenschap bedrijven
 - Je hoeft niet langer in een spagaat van geloof en wetenschap te leven
- Wat behoudt je?
 - Christenen die resultaten uit de wetenschap willen aanvaarden doen dit zeker niet met de intentie om het christelijk geloof uit te hollen en laat staan overboord te gooien
 - Tegenover de overmacht van het atheïsme lijkt het ook verstandiger te zijn om geen 'achterhoedegevecht' aan te gaan over de ouderdom van de aarde. Immers er zijn wetenschappers die een oude aarde aanvaarden en niet willen tornen aan het geloof in God de Almachtige, Schepper... → zie de verklaring van 5 juni 2009 in het RD
 - Op deze wijze kun je een gezamenlijk christelijk geluid laten horen. Onderling zijn er dan verschillen zijn, maar die verschillen kunnen overstegen worden door het gezamenlijke geloof in de kern, verwoord door de Twaalf Artikelen
- Wat verlies je?
 - De band met eeuwen kerkgeschiedenis → Ook in de Vroege Kerk waren er allerlei opvattingen over de schepping, een oude aarde en evolutie uit dieren. De kerkvaders gebruiken Genesis 1-3 om die opvattingen tegen te spreken.
→ Calvijn bespreekt de mogelijkheid dat God de aarde "vele millennia eerder" had geschapen. "De wereld, die al ten einde loopt, bestaat nu immers nog niet eens zesduizend jaar." → God heeft dat verborgen gehouden, om te beproeven of wij in geloof de ons gestelde maat zouden houden (I.14.1). Hij besluit deze paragraaf: "Laten wij ons daarom maar tevreden stellen met de plaats binnen de omheining die God om ons heen heeft willen zetten.
Volgens Calvijn is het Gods goedheid dat Hij Zijn werk over zes dagen verdeeld heeft, "opdat wij ons zonder moeite ons leven lang bezig zouden kunnen houden met de beschouwing daarvan." (I.14.2) In zijn commentaar op Ex 20:8-11 schrijft hij: Maar ik twijfel er niet aan of God heeft in zes dagen de wereld geschapen en op de zevende dag gerust, opdat Hij een bewijs zou geven van de opperste volmaaktshheid van Zijn werken.
 - De leesbril waardoor de kerk vele eeuwen de eerste hoofdstukken van de Bijbel heeft gelezen → sommigen vragen zich af of dit verlies wel zo groot is: De leesbril van de geocentrisch wereldbeeld is ook afgezet en de schade bleef zeer beperkt. Echter daar gaat het over waarnemingstaal die letterlijk werd opgevat. Wij gebruiken nog steeds die waarnemingstaal: "de zon gaat op" / Gen 1: twee grote lichten
In Genesis gaat het niet om waarnemingstaal van mensen maar over de wijze waarop God Zijn schepping aan Mozes heeft geopenbaard. Het is niet Mozes die tot de constatering komt van zes dagen schepping.
Als God het zo heeft geopenbaard als we in Genesis 1 lezen, wie zijn wij dan om de mogelijkheid open te laten dat het anders is gegaan?

Wat zijn de consequenties als de hedendaagse wetenschappelijke standpunten omtrent het ontstaan van de aarde / de mens worden ingepast in de Bijbel

→ helaas worden die consequenties nauwelijks doordacht door de aanhangers van een theïstische evolutie

Wat zijn de directe gevolgen voor Genesis 1-3

- Karakter van Genesis 1 ↔ geen proza maar poëzie, terwijl dit in niemands gedachten opkomt als het gelezen wordt en weerlegd wordt door Hebraïci
- Feit van de schepping uit het niets ≡ vertaling Hebreeuwse bara door 'scheiden' (prof. E.J. van Wolde, weerlegd door M.J. Paul)
- Duur van de schepping ↔ geen zes dagen, maar miljoenen jaren
- Volgorde van de scheppingsdagen ↔ eerst was er de zon, toen gras en planten op aarde → ook Calvijn kende deze tegenwerping en weerlegt ze: Hierdoor laat God ons weten dat alles afhangt van Hem
- Harmonieuze ordening in de schepping ↔ willekeur, survival of the fittest
- Spreken van God als directe oorzaak dat alles wat we zien is ontstaan uit niets
- Geen afzonderlijke scheppingsdaden maar een geleidelijke ontwikkeling → de mens is geen uniek schepsel door een unieke daad van God geschapen → "Wie werkelijk een akkoord wil sluiten met Darwin en zijn aanhangers, kan niet uit onder een aapmensachtige voorouder van Adam en Eva. Maar dat zou betekenen dat de mens inderdaad van de dieren afstamt en niet geschapen is naar Gods beeld."
- Adam en Eva als eerste mensen uit wie menselijke geslacht is voortgekomen → R Fransen "Gevormd uit sterrenstof" denkt aan 2 mensen uit de bevolking die er al was
- Vraag hoe de dood in de wereld is gekomen → aan de komst van de mens op aarde gaan miljoenen jaren van dood en verderf vooraf → wat een consequenties heeft dit voor de Godsleer, het fundament van het geloof → wat een consequenties voor de mensleer: staat der rechtheid – zondeval – verlossing komt in elk geval onder sterke druk te staan
- Betekenis van de zondeval: Adam wordt dan gezien als een 'leermodel' (Kuitert) → Adam worden voor God verliest zijn betekenis

Wat zijn de gevolgen voor Genesis 4 tot Openbaring 22

- Geschiedenis van de zondvloed → zondvloed als verklaring voor geologische bijzonderheden wordt niet geaccepteerd → christenen spreken over een 'regionale' vloed, echter Gods Woord geeft nergens die indruk: de zondvloed is juist een voorbeeld van Gods brandende toorn tegen de zonde
- Vierde gebod → zes dagen arbeiden (werkweek) kan niet meer teruggeleid worden tot de werkelijkheid van de schepping, want zo is het niet gegaan.
- Wijze waarop de Heere Jezus spreekt over de eerste mensen i.v.m. huwelijk: maar van den beginne is het also niet geweest. God schiep man en vrouw en bracht hen tot elkaar
- Paulus' prediking in Athene dat het menselijk geslacht voortgekomen is uit één mensenpaar ≡ Hd 17:26
- Verhouding eerste Adam en tweede Adam in Rom 5 → het bestaan van de eerste Adam door wie zonde en dood in de wereld is gekomen wordt verbonden aan Christus als de tweede Adam door Wiens gerechtigheid de dood overwonnen wordt ≡ 1 Kor 15:21-22
- Andere wonderen in de Bijbel → wil graag enig onderscheid maken. Het is niet zo dat het aanvaarden van de evolutie onvermijdelijk tot een ontkenning van andere wonderen zal leiden. Voor de evolutietheorie pleiten, bij bepaalde vooronderstellingen, constant waarneembare factoren uit bijvoorbeeld de sterrenkunde

Wil niet zeggen dat iedereen tot deze conclusies komt

- we moeten ook heel voorzichtig zijn met doorredeneren zodat de ander bij standpunten uitkomt die hij niet wil
- we mogen anderzijds de geschiedenis ook niet negeren

→ De praktijk leert wel dat zeer velen die de evolutie aanvaardden tot verdergaande consequenties komen → zie bijvoorbeeld moderne theologie: Kuitert, Berkhof, Ter Linden, Verkuyl

→ wie garandeert dat als je vast blijft houden aan de andere wonderen uit de Twaalf Artikelen?

→ we zijn het erover eens dat Paulus het kruis van Christus predikte en niet een theorie over de schepping, maar laten we niet te snel zeggen dat de schepping een ondergeschikt leerstuk is: Paulus verkondigde de Schepper!

- we mogen ook niet negeren dat Darwins theorie geboren is uit zijn theologie → Darwin kon niet geloven dat als God een wereld zou scheppgn, Hij deze zo zou scheppen als hij zich voordeet, namelijk met zoveel ziekten, dierenleed, virussen.
- we mogen niet negeren dat er vanuit evolutionistische hoek geen toenadering te verwachten is richting het bijbelse getuigenis van schepping en Schepper. De evolutietheorie is een naturalistische verklaring van de werkelijkheid en geeft geen ruimte voor de goede Schepper van hemel en aarde die als oordeel op de zonde de dood in de wereld bracht → wie vanuit christelijk perspectief deze ruimte wel wil creeëren doet iets wat niet eigen is aan de evolutietheorie en niet eigen aan de Schrift.

Calvijn

- Hier moeten wij er opnieuw de aandacht op vestigen dat we geroepen worden tot de kennis van God. Daarmee is geen kennis bedoeld die zich beperkt tot ijdele bespiegeling en alleen maar in de hersenen rondwaart, maar een die vastheid verkrijgt en vruchtbaar wordt als we ons haar op de juiste manier eigen maken en zij wortel schiet in ons hart (I, 5.9)